د پوهنې وزارت
د تعلیمي نصاب د پراختیا او
درسي کتابونو د تالیف ریاست

د رسامۍ هنر

پنځم ټولګی

د چاپ کال: ۱۳۸۸هـ . ش.

د پوهنې وزارت
د تعليمي نصاب د پراختيا او
درسي کتابونو د تاليف رياست

د رسامۍ هنر

پنځم ټولګی

د چاپ کال: ۱۳۸۸هـ . ش.

د کتاب د تالیف، څېړنې او تدقیق کمیټې

لیکوالان:

۱. محمد ظاهر طاهري د تعلیمي نصاب د پراختیا او درسي کتابونو د تالیف ریاست د هنرونو د دیپارتمنت آمر.
۲. سید انور میچن خیل د تعلیمي نصاب د پراختیا او درسي کتابونو د تالیف ریاست د هنرونو د دیپارتمنت علمي غړی.
۳. محمد غالب الله یار د تعلیمي نصاب د پراختیا او درسي کتابونو د تالیف ریاست د هنرونو د دیپارتمنت غړی.

تایید او مطالعه:

ملي شورا:

د ولسي او مشرانو جرګو د دیني چارو، پوهنې او لوړو زده کړو د کمیسیونونو غړي.

د څېړنې او تدقیق کمېټې:

د علومو اکاډمي:

سرڅېړونکی عبدلواجد واجد د علومو اکاډمۍ د ژبو او ادبیاتو د مرکز رئیس.
ذکریا ملاتړ د علومو اکاډمۍ د ژبو او ادبیاتو د مرکز علمي غړی.

د کابل پوهنتون:

پوهندوی محمد رفیق رفیق د کابل پوهنتون د ژبو او ادبیاتو د پښتو څانګې استاد.

پوهنې وزارت:

۱. سعدالدین شپون د پوهنې وزارت سلاکار.
۲. سیف الرحمن آشنا د تعلیمي نصاب د پراختیا او درسي کتابونو د تالیف ریاست د پښتو ژبې د دیپارتمنت علمي غړی.
۳. نفیسه پوپلزۍ د تعلیمي نصاب د پراختیا او درسي کتابونو د تالیف ریاست د هنرونو د دیپارتمنت علمي غړې.
۴. احمد شفیق برنایار د هنرونو د مسلکي لیسي ښوونکی.
۵. بلقیس احمدي د هنرونو د مسلکي لیسي ښوونکې.

د محتویاتو، سیاسي، فرهنګي، او دیني برخو د څېړنې او کره کتنې کمیتي:

دکتور محمد یوسف نیازی د پوهنې وزارت سلا کار.
محمد آصف ننګ د پوهنې وزارت د خپرونو او اطلاعاتو رئیس.
د مولف مرستیال محمد سهراب دیدار.

د څېړنې او تدقیق د څارنې کمېټه:

– دکتور عبدالغفور غزنوي د پوهنې وزارت د تعلیمي نصاب د پراختیا، د ساینس مرکز او د خپرونو مرستیال. دکمېټې رئیس

_ محمد صدیق پتمن د پوهنې وزارت تدریسي مرستیال. غړی.

_ د سرمؤلف مرستیال عبدالظاهر ګلستانی د تعلیمي نصاب د پراختیا او درسي کتابونو د تألیف رئیس. غړی.

بسم الله الرحمن الرحيم

پیغام

د لوی خدای (ج) شکر ادا کوو چې زموږ د مجاهد ملت د کلکې ارادې، بیدریغه قربانیو، د ملګرو ملتونو او د نړۍ د بشردوستو هېوادونو د نیکو هلوځلو په پایله کې په هېواد کې سراسري سوله او مشروع سیاسي نظام ټینګ شو او له جګړې څخه را پیدا شوی څوکلن کړاو یې پای ته ورساوه. د افغانستان اسلامي جمهوریت او په سر کې یې جلالتمآب حامدکرزی د واکمن وګړنیز نظام له پېل څخه ملي سترو مـــوخو ته د رسېدو په هیله د هېواد د بیارغـاونې او پراختیا په ټولو برخوکې د نوو پروګرامونو تګلاره پیل کړې ده. د ښوونې او روزنې په برخه کې او د معارف د نوي کیدو او غوړیدو په لاره کې هڅې، د ملي یووالي، متمدنو، رښتینو او د پیاوړو مسلمانانو په توګه د نوی ځوان نسل د روزنې په برخه کې د دغه جلالتمآب زیات ملاتړ او زړه سواندې لارښوونې چې تر تطبیق لاندې دي د ډېرې درناوي وړ دي.

دپوهنې وزارت دهغو لارښوونو او نوښتونو له جملې څخه چې دافغانستان دپوهنې د بیارغاونې په لاره کې یې ترلاس لاندې لري، د تعلیمي نصاب د پرمختیا او درسي کتابونو د تالیف ریاست ته دنده ورکړې ده چې له یوې خوا د ښوونځیو د لوست دکتابونو د کمښت او نشتوالي ستونزه لرې کړي او له بل پلوه د افغانستان د اسلامي جمهوري دولت د علمي او فرهنګي پالیسۍ اوموخو په رڼا کې د داسې واحد تعلیمي نصاب په ترتیبولو بوخت شي چې د هېواد اوسنیو او راتلونکو اړتیاوو ته ځواب ووایي.

زموږ نوی تعلیمي نصاب چې د افغانې ټولنې له غوښتنو او نړیوالو معیارونو سره عیار شوی، موخه یې د هېواد د بچیانو اسلامي اوعلمي روزنه اوزده کړه ده چې په نتیجه کې یې دپوهنې د زده کوونکو، ماشومانو، تنکیوځوانانو او ځوانانو په ذهن کې سالم تفکر پیاوړی او هغوی د نوې پوهې له ارزښتونو سره آشنا کوي. زموږ د هېواد ځوانان باید متدین مسلمانان، هیوادپالـ، بشرپال او د پوهې او کمال پر ګاڼه سمبال انسانان وروزل شي ترڅو د علومو د پرمختیا او معاصر تمدن له پرمختګ سره اشنایي ترلاسه کړي او په ټینګ هوډ سره له هغو نوو او مثبتو بدلونونو څخه چې رامنځته شوي دي ګټه واخلي. دنوي افغانستان او د یوې سوکاله ټولنې د جوړونې په موخه د ساینس او تکنالوژۍ له بدلونونو سربېره باید د انساني علومو له بنسټونو، د بشري حقونو د ساتنې، سولې، هېوادپالنې، ملي یوالي، د استوګنې د سالم چاپیریال د ساتنې اوسوله ییز ګډ ژوند څخه خبر وي. د جهل له تورتم او د مخدره توکو له تولید او قاچاق سره مبارزه د خپلوزده کړوپه سر کې په پام کې ونیسي.

مونږ له رښتینو، زړه سواندو اوتجربه لرونکو ښوونکو څخه چې د نوي تعلیمي نصاب په تطبیق کې د هېواد د بچیانو د زده کړې او روزنې سترمسؤلیت پر غاړه لري او دغه راز د هېواد د پوهنې د برخې له نورو علمي، فرهنګي شخصیتونو او پوهانو څخه هیله لرو چې د خپلو رغنده نظرونو او وړاندیزونو په وړاندې کولو سره زموږ له لیکوالو سره د درسي کتابونو په لیکلو او پیاوړي کولو کې مرستې وکړي. په همدې ډول له تمویلوونکو هېوادونو او درنو سازمانونو (د امریکا د متحده ایالتونو د نړیوالې پراختیا اداره، دانیدا، یونیسف، نړیوال بانک اویونیسکو)څخه چې دکتابونو په تالیف او چاپولوکې یې د پوهنې له وزارت سره مادي اوتخنیکي مرسته کړې ده مننه کوو. له ټولو ګرانو زده کوونکو، درنو ښوونکو او محترمو میندو پلرونو څخه هیله کوو چې د درسي کتابونو په ښه ساتنه کې خپله مرسته ونه سپموي.

فاروق وردک

دافغانستان داسلامي جمهوریت دپوهنې وزیر

فهرست

شمېر **مخ**

۱- لومړی لوست:.. ۲-۱
۲- دوهم لوست:.. ۴-۳
۳- دریم لوست:..۶-۵
۴- څلورم لوست:..۸-۷
۵- پنځم لوست:..۱۰-۹
۶- شپږم لوست:..۱۲-۱۱
۷- اووم لوست:..۱۴-۱۳
۸- اتم لوست:.. ۱۶-۱۵
۹- نهم لوست:.. ۱۸-۱۷
۱۰- لسم لوست:..۲۰-۱۹
۱۱- یوولسم لوست:..۲۲-۲۱
۱۲- دولسم لوست:.. ۲۴-۲۳
۱۳- دیارلسم لوست:..۲۶-۲۵
۱۴- څوارلسم لوست:..۲۸-۲۷
۱۵- پنځلسم لوست:..۳۰-۲۹
۱۶- شپاړسم لوست:.. ۳۲-۳۱
۱۷- اووه لسم لوست:.. ۳۴-۳۳

۱۸- اتلسم لوست:..۳۵-۳٦
۱۹- نولسم لوست:.. ۳۷-۳۸
۲۰- شلم لوست:..۳۹-۴۰
۲۱- یو ویشتم لوست:..۴۱-۴۲
۲۲- دوه ویشتم لوست:..۴۳-۴۴
۲۳- درویشتم لوست:..۴۵-۴٦
۲۴- خلرویشتم لوست:.. ۴۷-۴۸
۲۵- پنځه ویشتم لوست:..۴۹-۵۰
۲٦- شپږ ویشتم لوست:..۵۱-۵۲
۲۷- اوه ویشتم لوست:..۵۳-۵۴
۲۸- اته ویشتم لوست:..۵۵-۵٦
۲۹- نهه ویشتم لوست..۵۸
۳۰- دیرشم لوست:..۵۸

لومړی لوست

انار او بهي

موخه: د انار او بهي له انځورولو او پرداز ورکولو سره آشنا کېدل.

پوښتنې:

- د انار او بهي رنګونه څه توپير سره لري؟
- د انار په دننه کې کوم شيان لېدل کېږي؟

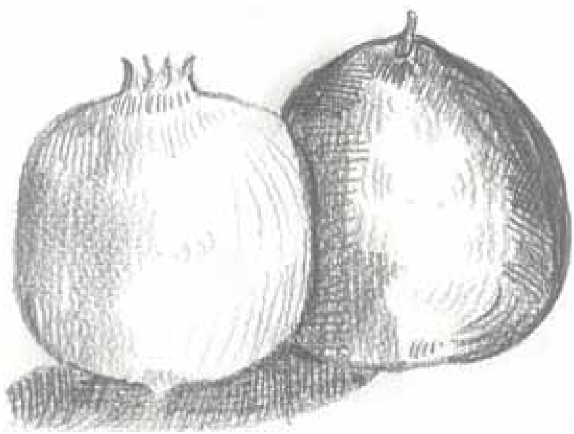

ګران ښوونکی دې:

پورتنی شکل د ټولګي په توره تخته انځورکړي. د مېوودځاې پرځاې کېدلو او پرداز ورکولو په هکله زده کوونکو تـه څرګندونې وکړي او انځورونه دې دکتـابچې پـه ېوه څنډه کې اصلاح کړي.

فعاليت:

لومړی پورتنی شکل په تتو(خفېفو) خطو انځور کړئ او بيا په ډېره ځېرکتيا سيوري او روښنايي د پرداز په واسطه په کې انځور کړئ!

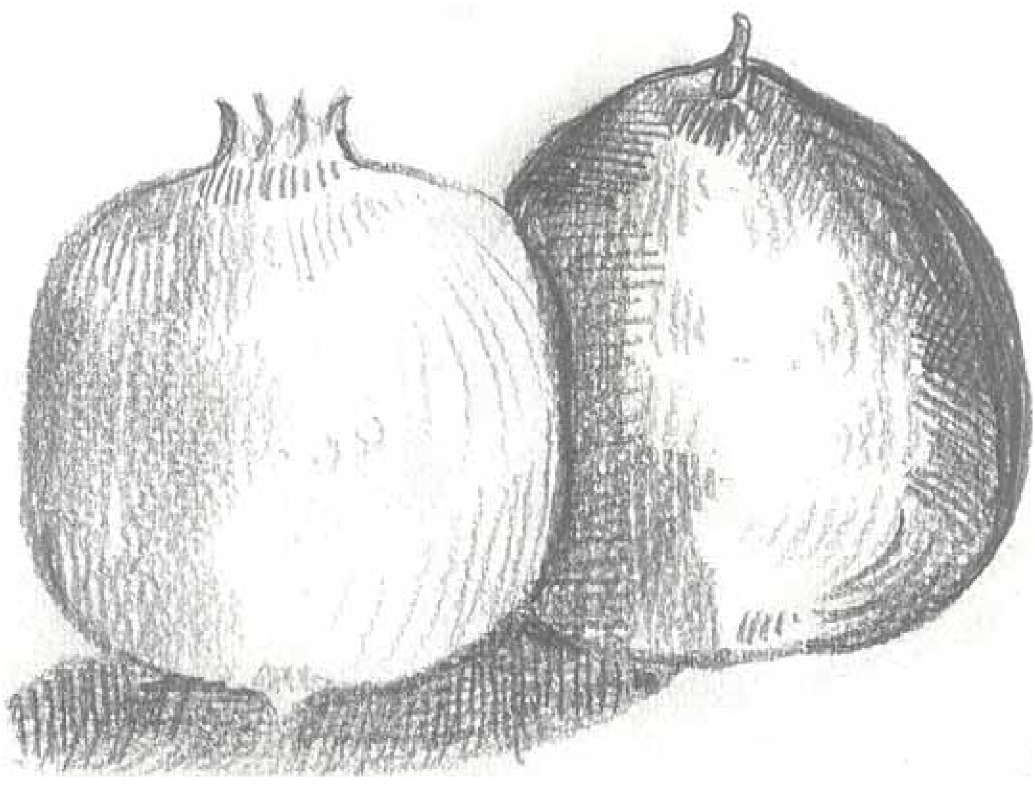

کورنۍ دنده:

په خپله خوښه یوه مېوه انځور او په نرم پنسل پرداز ورکړئ!

دوهم لوست

د انار او بهي رنګه کول

موخه: د انار او بهي د رنګونو او دهغه د رنګه کولو په لار و چارو پوهېدنه.

پوښتنې:

- د کوم رنګ سره ډېره مينه لرئ؟
- کوم رنګ جامې مو خوښېږي؟

ښاغلی ښوونکی دې:

د رنګونو په اړه زده کوونکو ته څه نا څه ځرګندونې وکړي او بيا دې د سکېچ او رنګه کولو لارې چارې ورو ښيي.

فعاليت:

زده کوونکي دې لومړی شکل په تتوکرښو انځور کړي او بيا دې په رنګه کولو پيل وکړي.

کورنۍ دنده:

یوه مېوه په خپله خوښه انځور او رنګه کړئ!

دریم لوست

لاسي کار

موخه: دچاپېریال له ساده موادو څخه دلاسي کارله جوړ ولو سره آشنا کېدل.

پوښتنې:

- د انار او بهي د لاسي کار په جوړونه کې له کومو موادو څخه ګټه اخلئ؟
- لاسي کار ستاسو په ژوند کې څه رول لري؟

ښاغلوښوونکو:

دلاسي کار د جوړ و لو له پاره دچاپېریال د موادو په هکله زده کوونکو ته په لنډه توګه څرګند ونې وکړئ!
دپورتني شکل دجوړولو په وخت کې لازمه لارښوونه ورته وکړئ او که کاريې په درسي ساعت کې بشپړ نه شو نو هغه دې په کورکې بشپړ او ټولګي ته دې راوړي بیادې د ټولګیوالو ننداري ته وړاندې کړي.

فعالیت:

زده کوونکي دې دانار او بهي دلاسي کار په هکله ښه فکر وکړي او بیا دې دچاپېریال له موادو څخه دهغو په جوړولو پیل وکړي.

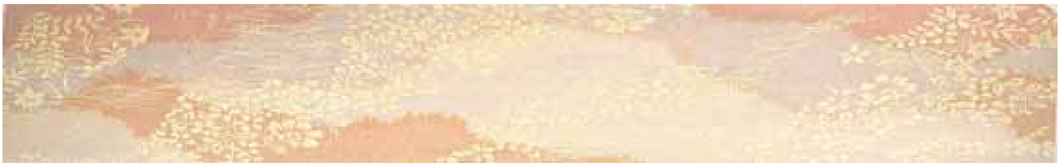

کورنۍ دنده:

له خپلو لویانو څخه دلاسي کار په جوړولو کې پوښتنې وکړئ !

څلورم لوست

سابه

موخه: دپنسل په مرسته د سبو له انځورولو سره آشنا کېدل.

پوښتنې:

- لاندېنې شکلونه په څه شي برجسته کوئ؟
- دسابوخوړل دانسانانو په روغتيا څه اغېزه کوي؟

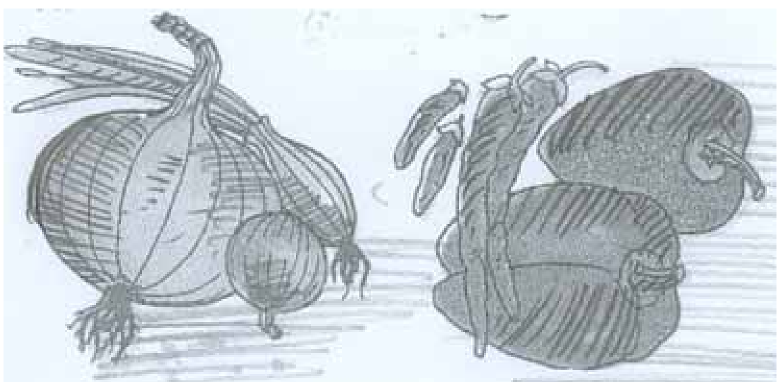

ګرانوښوونکو!

زده کوونکو ته دسبو د رنګونو په اړه څرګندونې وکړئ او بيا پورتني شکلونه دټولګي په توره تخته انځورکړئ . دوی ته سپارښتنه وکړئ چې له کتاب او تورې دړې څخه کار واخلي او خپل کارونه بشپړ کړي . تاسې ددوي کارونه ترپاملرنې لاندې ونېسئ!

فعاليت:

پورتني شکلونه سکېچ او بيا پرداز ورکړئ !

کورنۍ دنده:

یو بوټی په خپله خوښه انځور او په نرم پنسل پرداز ورکړئ !

پنځم لوست

د سابو رنګه کول

موخه: د سبو له رنګونو او رنګه کولو سره د زده کوونکو آشنا کېدل.

پوښتنې:

- ستاسې په چاپېریال کې کوم سابه پیدا کېږي؟
- ستاسې د چاپېریال د سبو رنګونه څه ډول دي؟

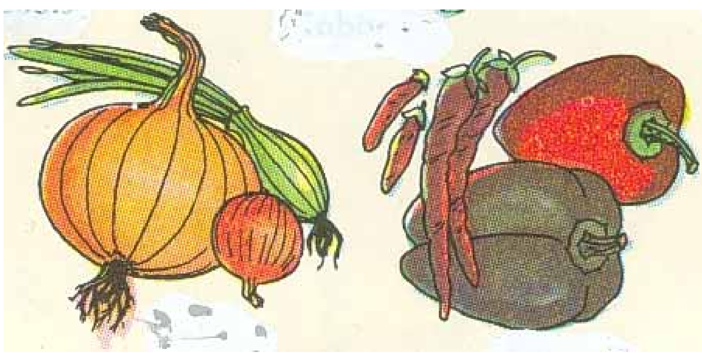

ښاغلی ښوونکی:

دهغو سبو په اړه چې ستاسې په چاپېریال کې پېدا کېږي زده کوونکوته څرګند ونې وکړئ! د انځورولو او رنګه کولو په وخت کې دوی ته لازمه لارښوونه وکړئ او رسمونه یې اصلاح کړئ!

فعالیت:

پورتنی شکل له سکېچ کولو وروسته په خپله خوښه رنګه کړئ!

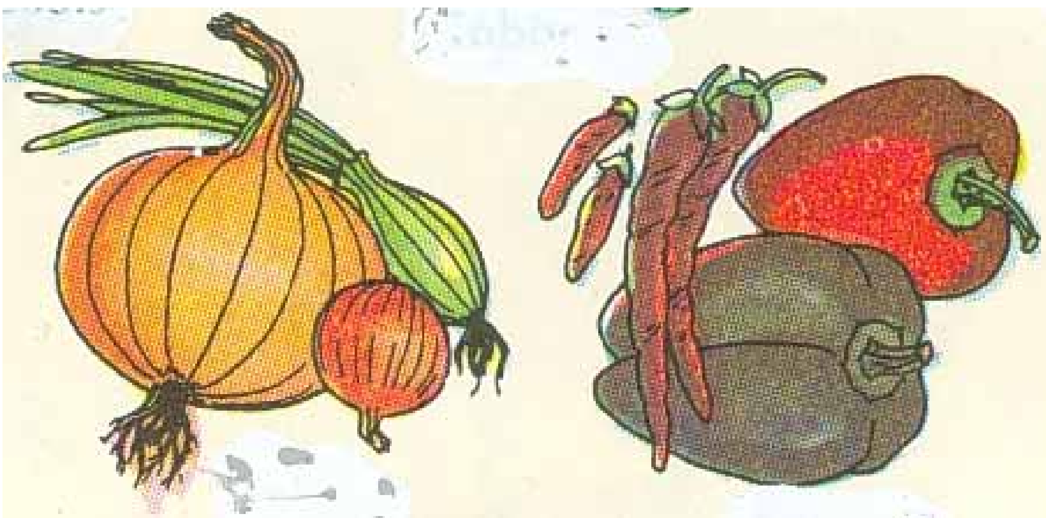

کورنۍ دنده:

دسبو له ډلې څخه يو دلاسي کار په توګه جوړ او ټولګي ته يې راوړئ !

شپږم لوست

ونه

موخه: دونې له انځورولو او رنګه کولو سره آشناکېدل.

پوښتنې:

- ستاسې په چاپېریال کې څو ډوله ونې پیدا کېږي؟ نومونه یې واخلئ!
- په چاپېریال کې مو کوم شیان خوښېږي؟

ښاغلوښوونکو!

د سوالو د ځوابونو له ویلو وروسته زده کوونکوته سم ځوابونه وو ایئ؛ دوی ته اجازه ورکړئ چې له ټولګي څخه دباندې ووځي او د چاپېریال له ونوڅخه په خپله خوښه یوه ونه انځور کړي.

فعالیت:

زده کوونکي دې دښوونکي لارښوونې او د کتاب شکل په پام کې ونیسي او په خپله خوښه دې یوه ونه انځور او رنګه کړي.

کورنۍ دنده:

له خپل چاپېریال څخه یوه ونه انځور کړئ !

اووم لوست

پنسلي منظره

موخه: دخيالي شکلونو له انځورولو سره دزده کوونکو آشنا کول.

پوښتنې:

- هغه څه مو چې پخوا په فکر کې ګرځېدل نومونه يې واخلئ؟
- دڅه شي په باب فکر کوئ؟

ګران ښوونکی دې:

زده کوونکي د څو شېبو له پاره د خيالي انځورونو په اړه فکر کولو ته پرېږدي تر څو هغه شی چې ددوی په خيال کې ګرځي انځور کړي. تاسې د دوی پوښتنو ته سم ځوابونه و وايئ.

فعاليت:

زده کوونکي دې دڅو شېبو له فکر کولو وروسته هغه شکل په يو سپين کاغذ کې انځور کړي چې ددوی په خيال کې ورګرځي او بيا دې خپل انځور ته پرداز او ښکلا ورکړي.

کورنۍ دنده:

یو انځور وکاږئ او ټولګي ته یې راوړئ!

اتم لوست

خیالي منظره

موخه: د تخیلي رسمونو له انځورولو او رنګه کولو سره آشنا کېدل.

پوښتنې:

- رنګونه په تخیل کې پیدا کولی شئ؟
- هغه رنګونه چې ستاسې په تخیل کې دي، په شکل کې یې پلي کولی شئ؟

ښاغلی ښوونکی دې:

د ټولګي په توره دړه یو تخیلي انځور وکاږي او زده کوونکي دې د تورې دړې او د کتاب انځورونه په پام کې ونیسي. بیا دې ښو خیالي انځور وکاږي او درنګه کولو په وخت کې دې دوی ته لازمه لارښوونه وکړي.

فعالیت:

هغه شی مو چې په فکر کې ګرځي هغه انځور او رنګه کړئ!

کورنۍ دنده:

یو فکري لاسي کار جوړ او ټولګي ته يې راوړئ!

نهم لوست

اصلي رنګونه

موخه: د درېوو اساسي رنګونو او د هغو له ترکيب سره د زده کوونکو آشنا کول.

پوښتنې:

- د لاندېنيو درېوو رنګونو څخه کوم رنګونه جوړېدلی شي؟
- رنګونه ولې سره ترکيبوئ؟

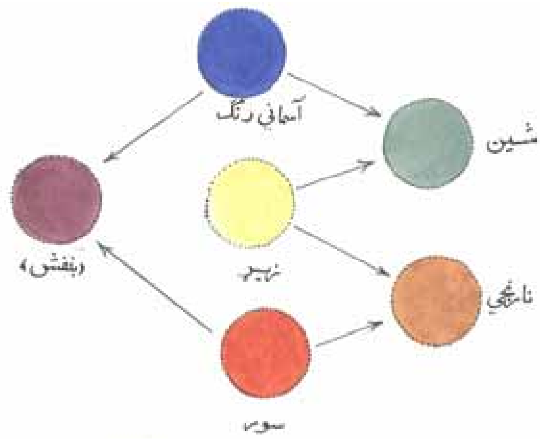

ښاغلی ښوونکی دې:

زده کوونکو ته درې اساسي رنګونه ور وپېژني او د پورتني شکل په شان دې په دوی باندې عملي کار وکړي . کارونه يې وارزوئ!

فعاليت:

زده کوونکي دې د پورتنيو شکلونو په شان رنګونه ترکيب کړي او هغه رنګونه چې لاس ته راځي د هغو نومونه دې واخلي.

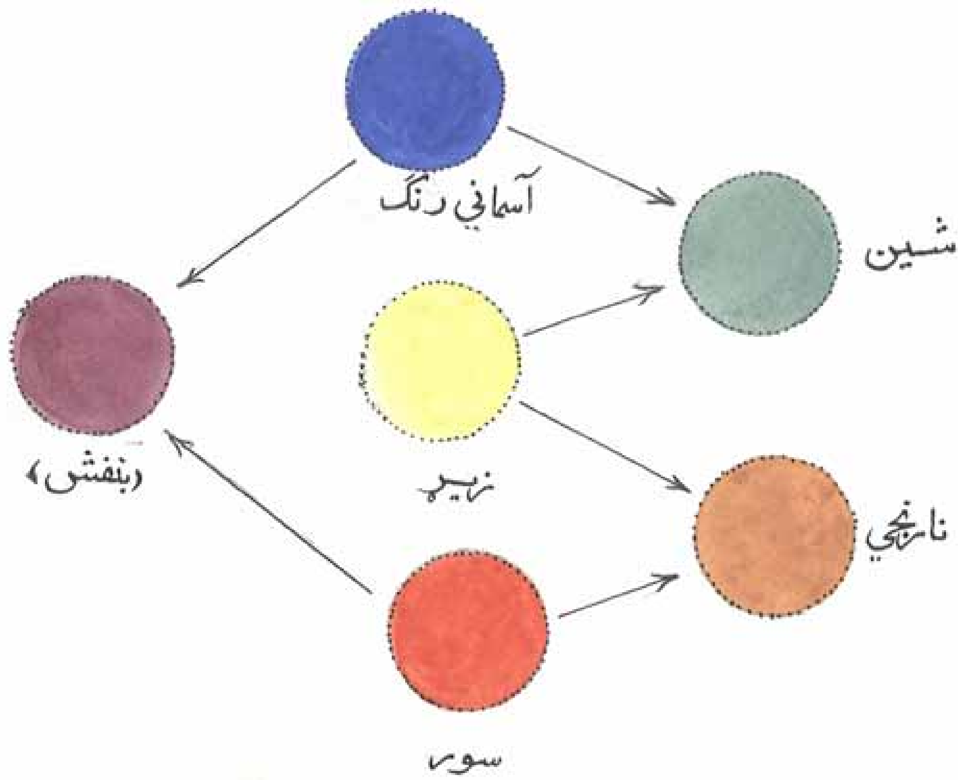

کورنۍ دنده:

داساسي رنګونو د يو ځای کولو د پايلو په باب په خپلو کتابچو کې لنډ معلومات وليکئ!

لسم لوست

بې طرفه رنګونه

موخه: له درېوو بې طرفه رنګونو سره د زده کوونکو بلدېدل.

پوښتنې:

- د بې طرفه رنګونو نومونه واخلئ!
- په ټولګي کې مو بې طرفه رنګو نه تر سترګو کېږي؟

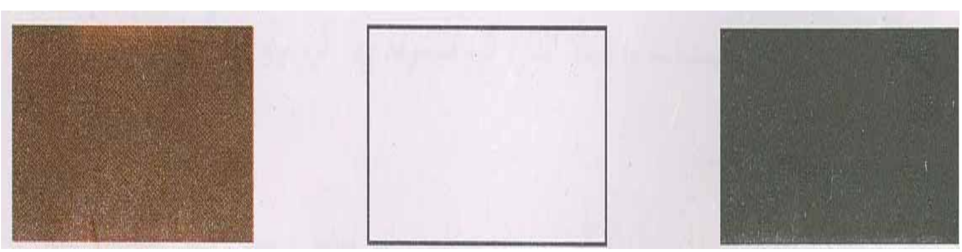

ښاغلی ښوونکی دې:
داسې شکل په زده کوونکو انځور کړي چې بې طرفه رنګو نه په کې کارول شوي وي.

فعالیت:
پورتنی شکل په پوره ځیرکتیا سره انځور کړئ!

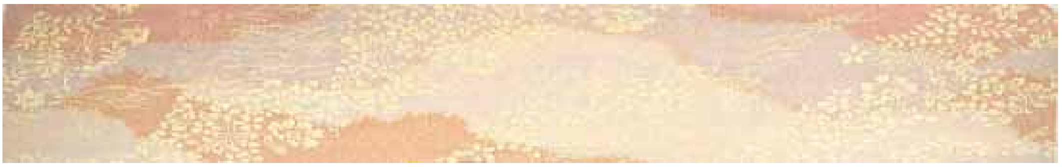

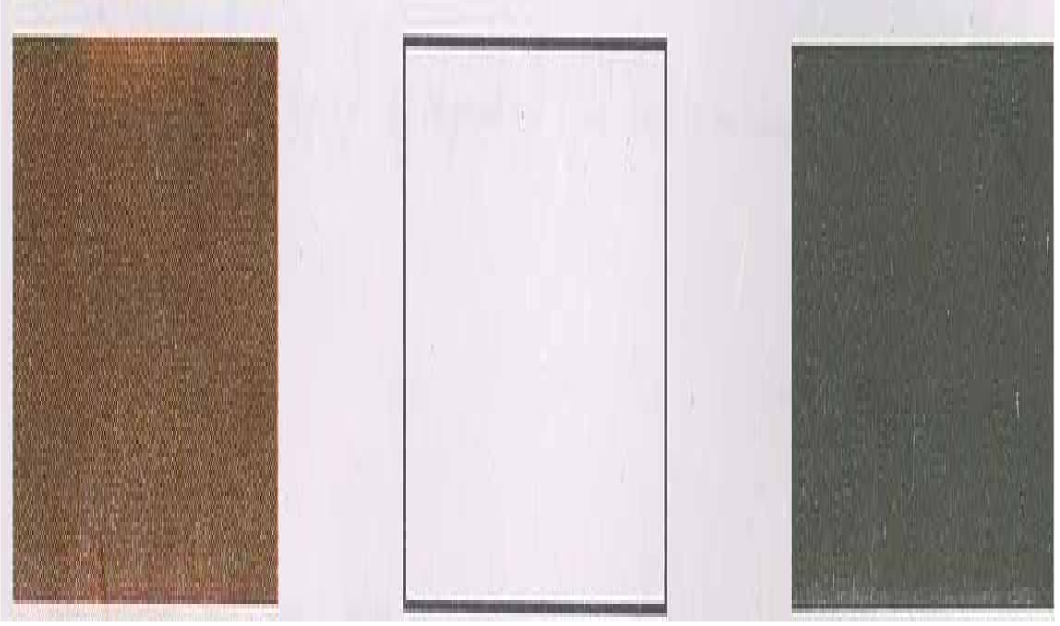

کورنۍ دنده:

درنگونو دارزښت په باب فکر وکړئ اوپه ټولګي کې پرې وغږېږئ!

يوو لسم لوست

هندسي شکلونه

موخه: د هندسي شکلونو له سکېچ او پرداز ورکولو سره آشنا کېدل.

پوښتنې:

- کومو شکلونو ته هندسي شکلونه وايي؟
- کوم شيان د هندسي شکلونو په شان دي؟

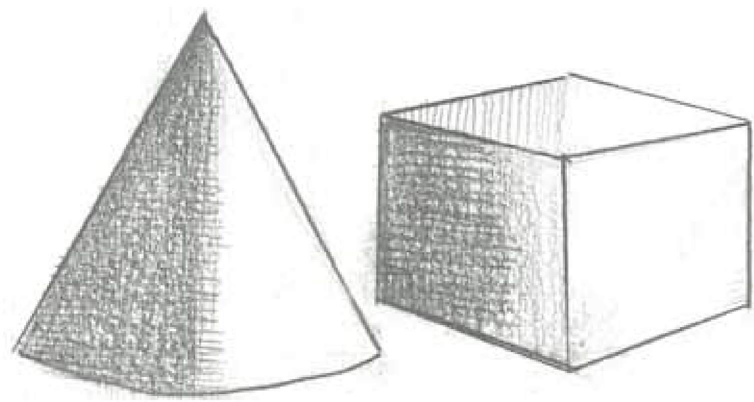

ښاغلی ښوونکی دې:

د پورتنيو شکلونو په اړوند زده کوونکو ته څرګند ونې وکړي او هندسي شکلونه دټولګي په توره تخته انځور کړي او دوی ته دې سپارښتنه وکړي چې پورته شکلونه انځور کړي د پرداز په برخه کې دې لازمه مرسته ورسره وکړي.

فعاليت:

زده کوونکي بايد د ښوونکي لارښوونې په پام کې ونيسي او پورتني هندسي شکلونه دې انځور او پرداز دې ورکړي.

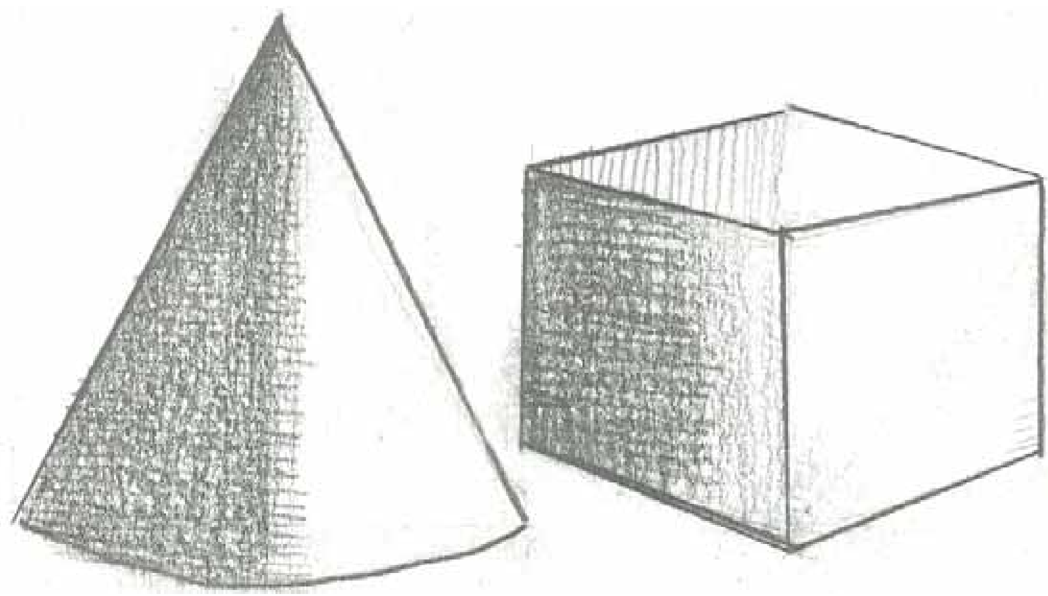

کورنۍ دنده:

څو هندسي شکلونه له پرداز سره تمرین کړئ!

دولسم لوست

هندسي شکلونه

موخه: د هندسي شکلونو له رنګه کولو سره د زده کوونکو آشناکول.

پوښتنې:

- په لاندېنیو انځورونو کې کوم شکلونه وینئ؟
- په لاندې شکلونو کې څو سطحې لیدل کېږي؟

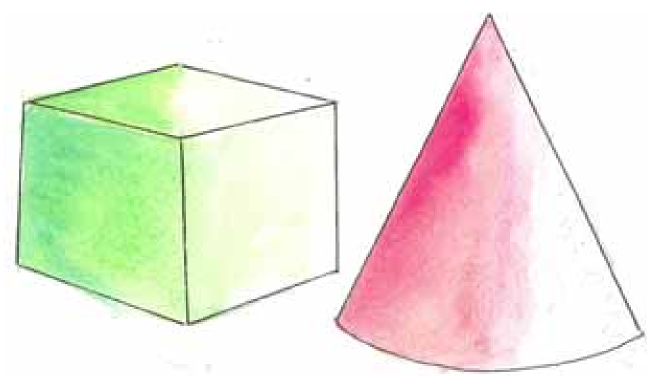

ښاغلی ښوونکی دې:

زده کوونکي په ډلو ووېشي او هرې ډلې ته دې لارښوونه وکړي چې پورتني شکلونه انځور او رنګه کړي. د هرې ډلې کارونه دې د ټولګیوالو ننداري ته وړاندې کړي.

فعالیت:

هره ډله دې پورتني شکلونه انځور او رنګه کړي او بیا دې د ښوونکي په لارښوونه خپل رسمونه د ننداري له پاره کېږدي.

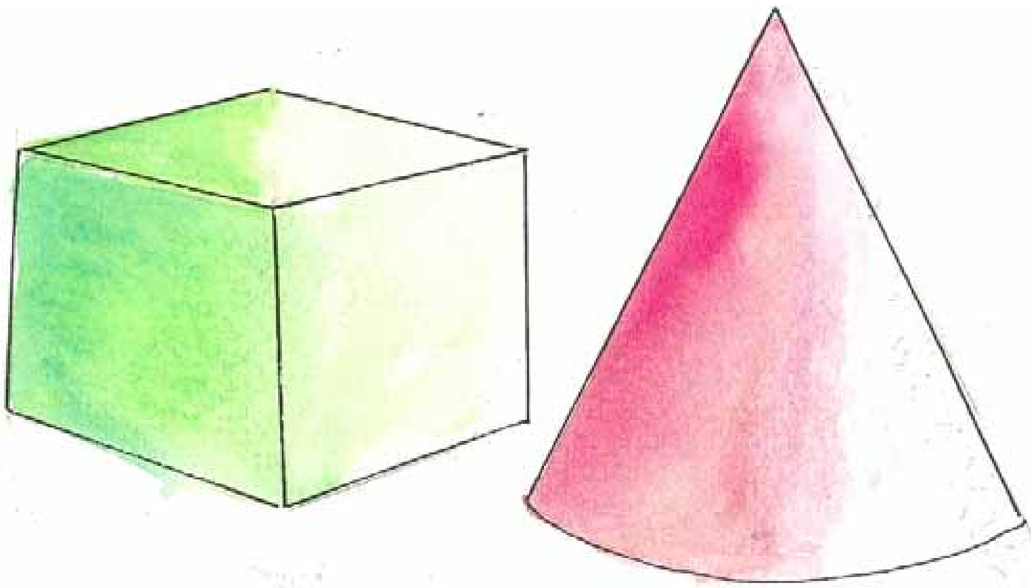

کورنۍ دنده:

یو هندسي شکل انځور او رنګه کړئ!

دیار لسم لوست

ابتکاري شکل

موخه: له بېلو بېلو کاغذونو څخه دلاسي کار د جوړولو سره د زده کوونکو آشنا کېدل.

پوښتنې:

- تر اوسه مو له کاغذ څخه شکلونه جوړکړي وو؟
- هندسي شکلونه دڅه لپاره پکارېږي؟

ګران ښوونکی دې:

دلاسي کار ونو دجوړولو د وسیلو په راوړلو ځان ډاډه کړي بیادې له یوه کاغذ څخه په ټولګي کې یو لاسي کار جوړ کړي چې زده کوونکي دهغه د جوړ ولو په طریقه وپوهېږي . په رنګه کولو کې ور سره مرسته وکړي.

فعالیت:

زده کوونکي دې پورتنی شکل جوړ کړي اوبیا دې هغه په خپله خوښه رنګه کړي.

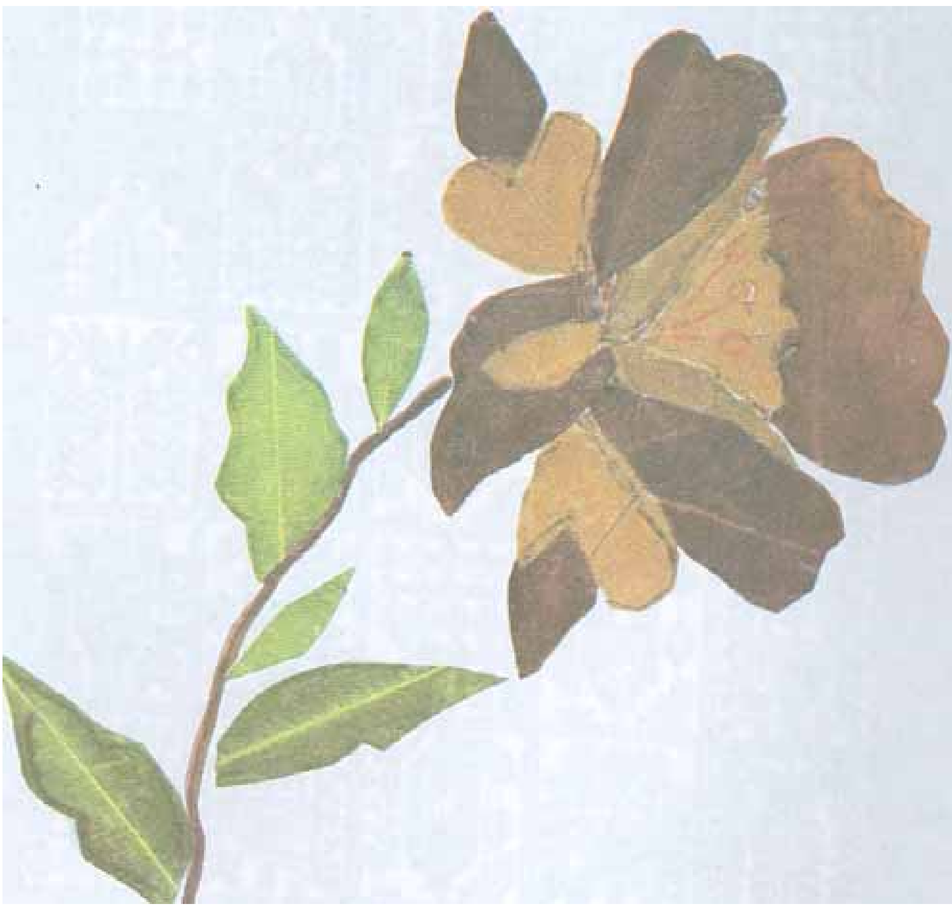

کورنۍ دنده:

له کاغذ څخه یوشی جوړ کړئ !

څوارلسم لوست

د غوایي ککرۍ

موخه: د کورنیو حیواناتو د بېلو بېلو غړو له انځورولو او پرداز ورکولو سره آشنا کېدل.

پوښتنې:

- حیوانات په کومو ځایو کې اوسېږي؟
- له کورنیو حیواناتو څخه څه ګټې اخېستل کېږي؟

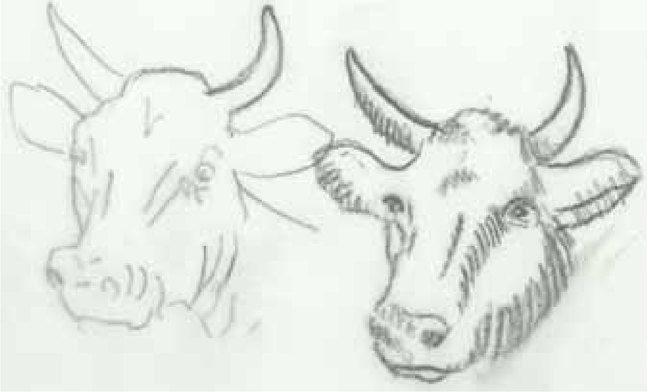

ګران ښوونکی دې:

پورتنی شکل د ټولګي په توره دړه انځورکړي او د پرداز ورکولو په زده کړه زده کوونکي وپوهوي. د سیوري او روښنایۍ په اړه دې دوی ته څرګند ونې وکړي.

فعالیت:

پورتنی شکل په تنو خطونو انځور کړئ! بیا په نرم پنسل هغه ته پرداز ورکړئ! تر څو سیوری او روښنایي پکې څرګند شي.

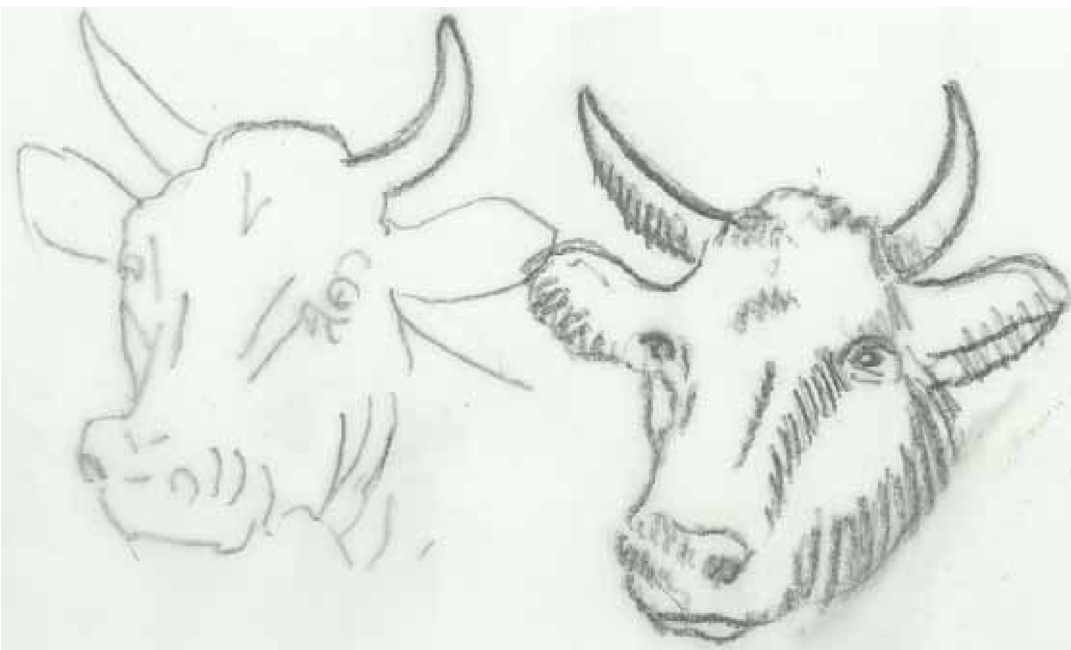

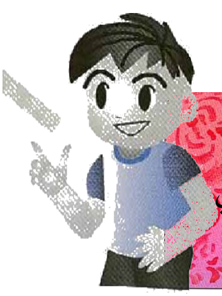

کورنۍ دنده:

کورنيو حيواناتو ته په ځېر وګورئ ! د رنګونو په باب يې سباته په ټولګي کې خبرې وکړئ!

پنځلسم لوست

د آس ککره

موخه: دکورنیو حیواناتو د اجزاوو له رسمولو سره د زده کوونکو آشنا کېدل.

پوښتنې:

- د حیواناتو په رسمولو کې د کومو رنګونو په کارولو کې مهارت لرئ؟
- کوم ډول حېوانات مو خوښېږي؟

ښاغلی ښوونکی دې:

پورتنی شکل په یوه پانه کاغذ کې په تتو خطونو انځور او رنګه کړي چې زده کوونکي د رنګونو په کارولو وپوهېږي. د رنګه کولو په وخت کې دې ور سره مرسته وکړي.

فعالیت:

د ښوونکي له لارښوونې سره سم پورتنی شکل رسم او په ډېره ځیرکتیا سره یې رنګه کړئ!

کورنۍ دنده:

یو حیوان په خپله خوښه انځور او رنګه کړئ!

شپاړسم لوست

ګل

موخه: په پنسل باندې د ګلونو له سکيچ او پرداز سره آشنا کېدل.

پوښتنې:

- دېلوبېلو ګلانو نومونه اخيستی شئ؟
- له ګل څخه څه ګټه اخيستل کېږي؟

ښاغليه ښوونکيه:

په پورتني شکل کې زده کوونکوته داخلي او خارجي خطونه وروښياست!
د دوی سره په سکيچ کولو کې مرسته وکړئ!

فعاليت:

د ښوونکي لارښوونه په پام کې ونيسئ او پورتنی شکل په تتو خطونو انځور او پرداز وركړئ!

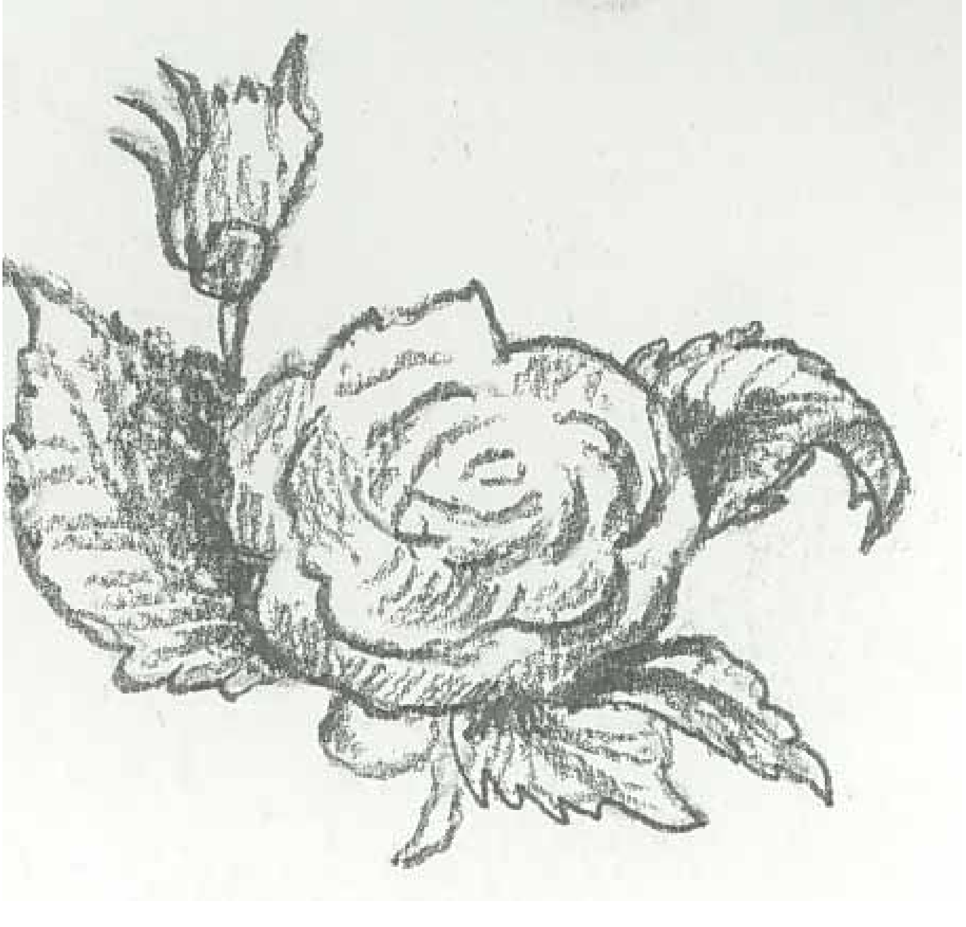

کورنۍ دنده:

پردازونه تمرین کړئ!

اوو لسم لوست

ګل

موخه: د ګلانو له رنګه کولو سره آشنا کېدل.

پوښتنې:

- تاسې په کور کې کوم ډول ګلونه کرلي دي؟
- کوم رنګ ګل مو خوښېږي؟

ښاغلی ښوونکی دې:

د رنګ کولو طریقه، سیوری او دروښنایي په هکله زده کوونکو ته پوره معلومات ورکړي اولاندینی فعالیت دې په دوی باندی سرته ورسوي .

فعالیت:

درنګ ترکیب په پام کې ونیسئ او خپل رسم رنګه کړئ او هڅه وکړئ چې د پورتني شکل په شان رنګونه وکاروئ!

کورنۍ دنده:

پورتنی شکل تمرین کړئ !

اتلسم لوست

د الوتونکو پښې

موخه: دآلوتونکو دبدن دغړو له انځورولو او پرداز ورکولو زده کړه.

پوښتنې:

- د څو ډوله آلوتونکو نومونه اخیستلی شئ؟
- هغه الوتونکي چې زمونږ په هېواد کې پیدا کېږي له نومونوسره یې بلد یاست؟

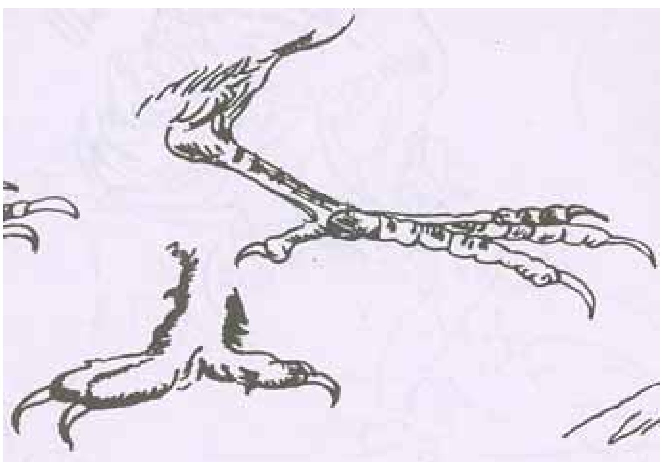

ښاغلی ښوونکی:

د پوښتنو سم ځوابونه زده کوونکوته و وایئ؛ د سکېچ او پرداز ورکولو په وخت کې ور سره مرسته وکړئ او ددوی کارونه تر پا ملرنې لاندې ونیسئ.

فعالیت:

پورتنی شکل سکېچ کړئ او په نرم پنسل پرداز ورکړئ!

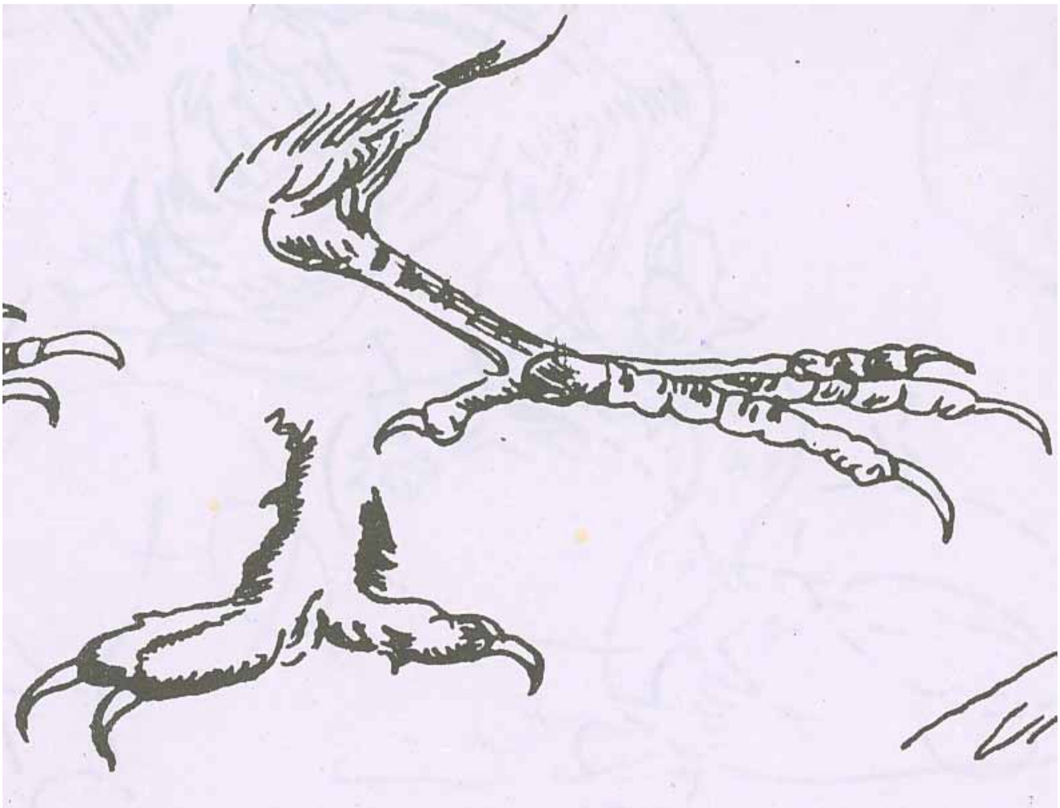

کورنۍ دنده:

یوآلوتونکی انځور کړئ!

ارزونه:

- سکیچ په تتو خطونو انځور شوی دی؟
- د زده کوونکو د هڅوني کچه؟
- د زده کوونکودپو هاوي و ده؟

نولسم لوست

د الوتونکو پښې

موخه: دالوتونکو د بدن د غړو درنګه کولو زده کړه.

پوښتنې:

- دڅو رنګه الوتونکو نومونه اخیستلی شئ؟
- د الوتونکو رنګونه مو خوښیږي؟

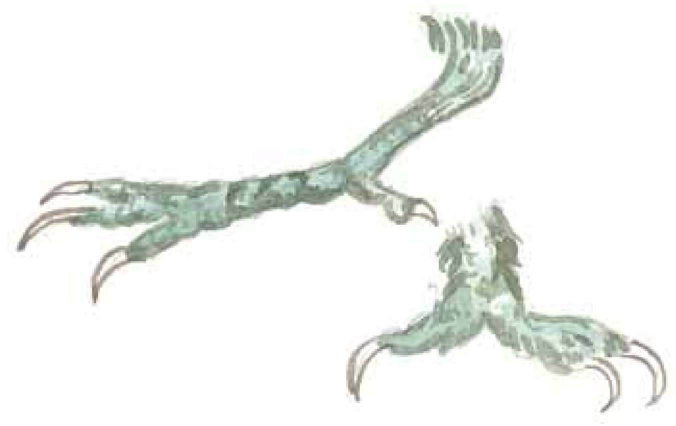

ګرانو ښوونکو!

د الوتونکو په هکله زده کوونکو ته معلومات ورکړئ او د رنګه کولو په وخت کې ورسره مرسته وکړئ!

فعالیت:

پورتنی شکل سکیچ او رنګه کړئ د انځور دنظافت په اړوند پوره پاملرنه وکړئ!

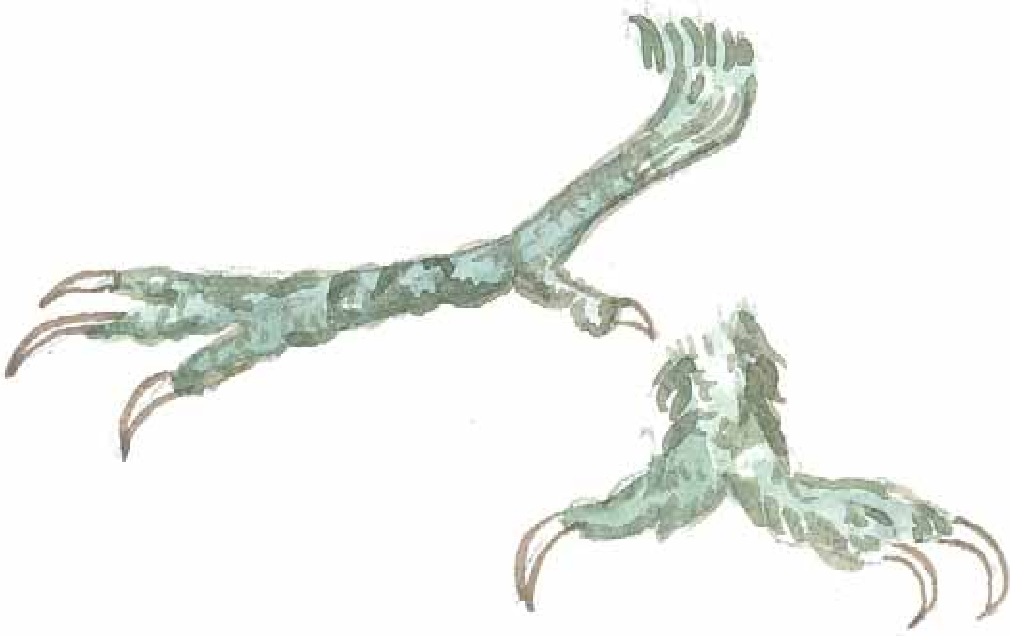

کورنۍ دنده:

دالوتونکو په اړه له خپلو لویانو سره وغږېږئ!

شلم لوست

الوتونکي

موخه: په تتو خطونو له سکېچ او پرداز ورکولو سره د زده کوونکو آشنا کول.

پوښتنې:

- کوم الوتونکي خبرې کوي؟
- له الوتونکو سره دانسانانو سلوک باید څه ډول وي؟

ښاغلوښوونکو!

دټولګي په توره دړه دپورتني شکل قانونمندي زده کوونکو ته وروښیاست او د پرداز په اړه دوی ته لازمي لارښووني وکړئ.

فعالیت:

زده کوونکي دې پورتنی شکل په ځیر وګوري او بیادې هغه سکېچ کړي او په نرم پنسل دې پرداز ورکړي.

کورنۍ دنده:

یو الوتونکی مرغه انځور او پرداز ورکړئ !

یو ویشتم لوست

طوطي

موخه: د الوتونکوله رنګونو او رنګه کولو سره د زده کوونکو بلدتیا.

پوښتنې:

- څو رنګه آلوتونکي پېژنئ؟
- خلک ولې الوتونکي خو ښوي؟

ګران ښوونکی دې:

د کورنیو الوتونکو په اړه زده کوونکو ته معلومات ورکړي او پورتنی شکل دې دټولګي په توره تخته انځور کړي او په رنګه کولو کې دې ور سره مرسته وکړي . دوی ته دې سپار ښتنه وکړي چې الوتونکو ته ازار ورنه کړ ي.

فعالیت:

پورتنی شکل انځور او رنګه کړئ او دخپل انځور پاکوالی په پام کې ونیسئ!

کورنۍ دنده:

یوالوتونکی تمرین کړئ !

دوه ویشتم لوست

د پاڼو ټاپه کول

موخه: په رنګ باندې د ونو د پاڼو له ټاپه کولو سره آشنا کېدل.

پوښتنې:

- په بېلو بېلو موسمونو کې د ونو پاڼې کوم رنګونه غوره کوي؟
- د ونو له پاڼو څخه کوم شیان جوړ ولی شئ؟

ښاغلی ښوونکی دې:

یوه ورځ مخکې زده کوونکو ته وو ایي چې په خپله خوښه د ونو ښکلې پاڼې له ځان سره راوړي. تاسې د ونې یوه پاڼه په رنګ ککړه کړئ او په یوسپین کاغذ یې ونښلوئ چې دوی د ټاپه کولو په سیستم پوه شي.

فعالیت:

زده کوونکي دې د ښوونکي له لارښوونې سره سم او د پورتني شکل په شان پاڼې او رنګونه د ټاپه کولو له پاره و کاروي.

کورنۍ دنده:

په کور کې یو ځل بیا پورتنی فعالیت تمرین کړئ!

درویشتم لوست

ابتکاري شکل

موخه: په رنګ او پاڼو باندې د آلوتونکي د شکل د جوړېدو زده کړه.

پوښتنې:

- د ونو د پاڼو په هکله څه ویلی شئ؟
- د ونو ښکلا په څه کې ده؟

ګران ښوونکی دې:

زده کوونکو ته یوه ورځ مخکې سپارښتنه وکړي چې له ځان سره د ونو پاڼې راوړي. د پورتني شکل په شان تاسې د ونو د پاڼو څخه یو الوتونکی جوړ کړئ چې دوی د شکل په جوړېدوکې ورڅخه ګټه واخلي.

فعالیت:

زده کوونکي دې د کتاب شکل او د ښوونکي لارښوونه په پام کې ونیسي. دونو له پاڼو څخه دې یو نوی شکل جوړ کړي.

کورنۍ دنده:

پورتنی فعالیت تمرین کړئ!

څلور ویشتم لوست

ډیزاینونه

موخه: د ګلانو له پاڼو څخه د ډیزاینونو د جوړ ولو زده کړه.

پوښتنې:

- له ګلپاڼو څخه مو ډیزاینونه جوړ کړي دي؟
- خلک ولې ګلان خوښوي؟

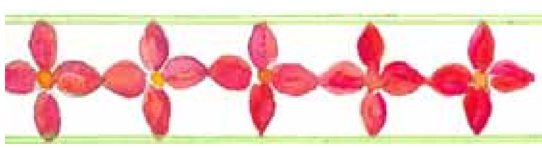

ګران ښوونکی دې:

زده کوونکوته یوه ورځ مخکې سپارښتنه وکړي چې له ځان سره د ګلانو پاڼې راوړي.
تاسې د پورتني شکل په شان د ګلانو د پاڼو څخه یو ډیزاین جوړ کړئ چې دوی په عملي توګه ستاسې کار ووینې.

فعالیت:

د ګلانو له پاڼو څخه یو نوی ډیزاین جوړ کړئ!

کورنۍ دنده:

یوځل بیا پورتنی فعالیت تمرین کړئ !

پنځه ویشتم لوست

ډیزاین

موخه: له بېلو بېلو ډیزاینونو او د هغه له انځورولو سره دزه کوونکو آشنا کېدل.

پوښتنې:

- په پخوانیو ټولګیو کې مو کوم ډیزاینونه زده کړي وو؟
- که په ډیزاینونو کې مو مهارت پیدا کړی وي له هغو څخه څه ډول ګټه اخلئ؟

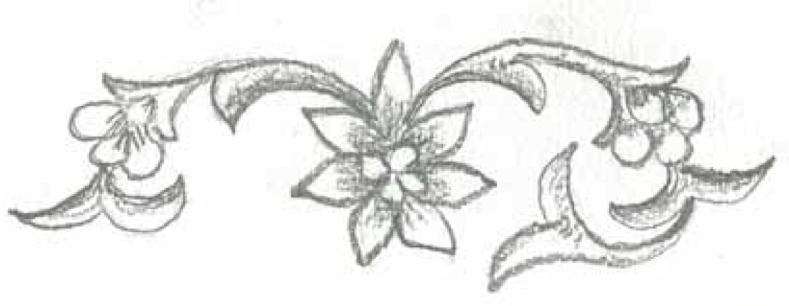

ګران ښوونکی دې:

پورتنی شکل د ټولګي په توره تخته و کاږي ! د هغه د سیوري او روښنایي په اړه زده کوونکو ته څرګند ونې وکړئ او ددوی کارونه وارزوئ.

فعالیت:

زده کوونکي دې پورتنی شکل په خطونو انځور او پرداز دې ورکړي.

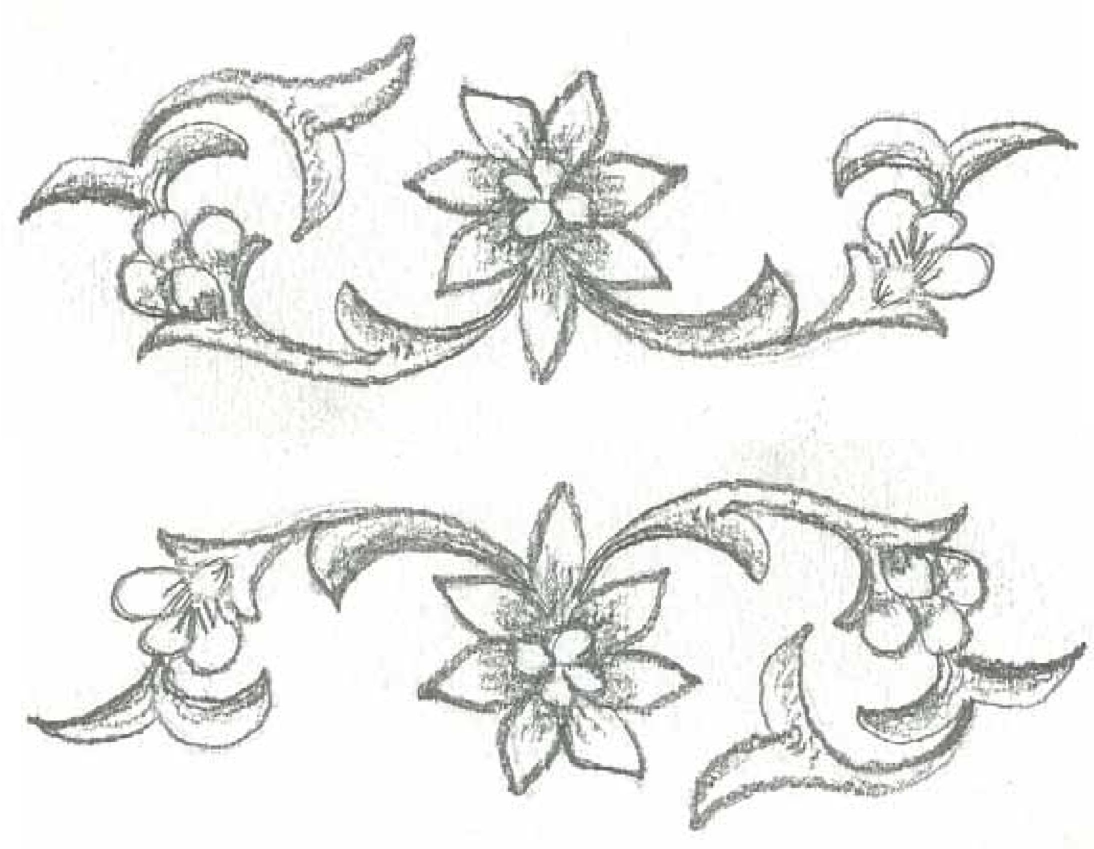

کورنۍ دنده:

تاریخي ډیزاینونه تمرین کړئ !

شپږ ویشتم لوست

رنګه ډیزاین

موخه: د ډیزاینونو له رنګه کولو او زده کولو سره آشنا کېدل.

پوښتنې:

- تاسې د خپل چاپېریال د ډیزاینونو په اړه څه معلومات لرئ؟
- د اسلامي دورې ډیزاینونه په کومو ځایو کې کارول کېږي؟

ګران ښوونکی:

دغو ډیزاینونو په هکله چې په ګران افغانستان کې کارول کېږي زده کوونکو ته څرګند ونې وکړئ او دغو د رنګه کولو لارې چارې دوی ته ور زده کړئ. دوی ته وواییٔ چې د سفرونو په وخت کې په هر ځای کې چې ډیزاینونه ووینې خپلې حافظې ته یې وسپاري.

فعالیت:

پورتنی شکل لومړی انځور او بیا یې رنګه کړئ!

کورنۍ دنده:

یو ډیزاین پرله پسې تمرین کړئ!

اوه ویشتم لوست

ډیزاین

موخه: د بېلو بېلو ډیزاینونو له انځورولو او رنګه کولو سره آشناکېدل.

پوښتنې:

- آیا کولی شئ چې خیالي ډېزاینونه وکاږئ؟
- ستاسو د طرحو پایلې به څه شی وي؟

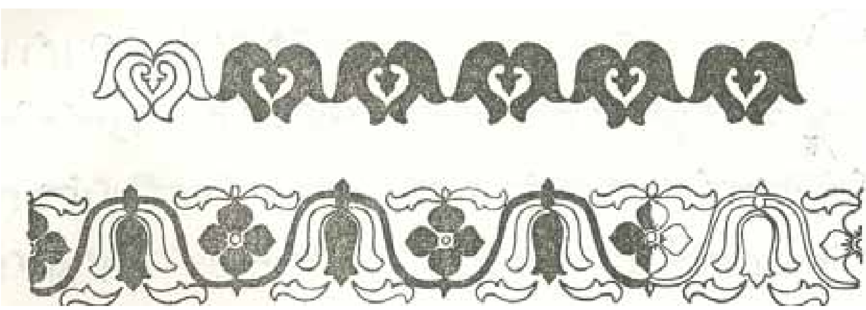

ښاغلی ښوونکی دې:

زده کوونکو ته وخت ورکړي چې خو شېبې فکرو کړي او بیا دې د فکر کولو پایلې د یوه سپین کاغذ په پاڼه باندې وکاږي او انځوردې کړي. او تاسې له دوی سره همکاري وکړئ.

فعالیت:

دخپل فکر پایلې په یوه سپین کاغذکې انځور کړئ!

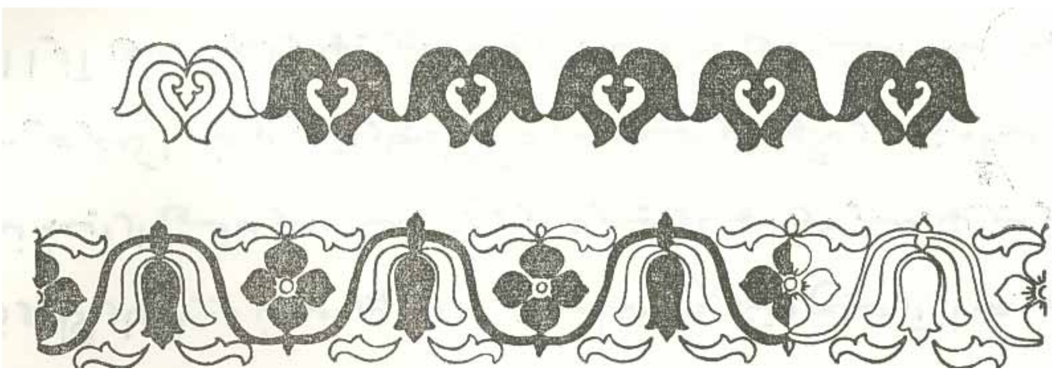

کورنۍ دنده:

له خپل فکر څخه ډیزاینو نه انځور کړئ!

اته ویشتم لوست

افغاني جامې

موخه: د افغاني جامو له انځور ولو او رنګه کولو سره دزده کوونکو بلدېدل.

پوښتنې:

- په کور کې څه ډول جامې آغوندئ؟
- هغه شیان چې په افغاني جامو کې کار ول کېږي کوم دي؟

ښاغلی ښوونکی دې:

پورتنی شکل په ساده کرښو د ټولګي په توره تخته سکېچ کړي او بیا د سیمه ییزو کلیوالو او وطني جامو په هکله زده کوونکو ته څرګند ونې وکړي او په انځور ولو کې دې مرسته ور سره وکړي.

فعالیت:

د ښوونکي له لارښوونې سره سم پورتنی شکل سکېچ او رنګه کړئ!

کورنۍ دنده:

له مور او پلار څخه مو د سیمه ییزو کلیوالي جامو په هکله پوښتنې وکړئ!

نه ویشتم لوست

تاریخي آثار

موخه: د تاریخي آثار و پېژندنه او د هغو له رسمولو سره د زده کوونکو آشنا کېدل.

پوښتنه:

- د ګران هېواد د تاریخي آثار و نومونه اخیستلی شئ؟

ګرانو ښوونکو!

د تاریخي آثار و په هکله زده کوونکو ته معلومات ورکړئ او د رسمولو طریقه د ټولګي په توره تخته دوی ته د خطونو په واسطه وښیاست.

فعالیت:

پورتنی شکل لومړی په تتو خطونو انځور او بیا داسې پرداز ورکړئ چې سیوری او روښنایي په کې وبرېښي.

دیر شم لوست

تاریخي آثار

موخه: د منارو له انځورولو او رنګه کولو سره د زده کوونکو آشنا کېدل.

پوښتنې:

- منارونه له کوم ډول تاریخي آثارو څخه دي؟
- د کومو منارونونومونه اخېستلی شئ؟

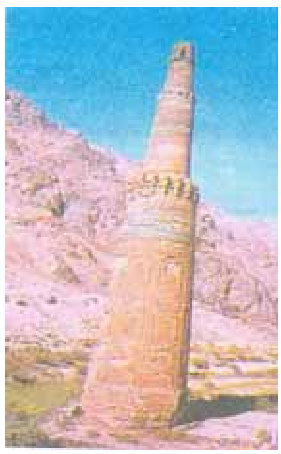

ښاغلی ښوونکی:

زده کوونکي په ډلو ووېشئ او د تاریخي آثارو د ستاینې او ځانګړتیا ووپه اړوند معلومات ورکړئ!

فعالیت:

پورتنی شکل په غور سره په پام کې ونیسئ او په سکېچ کولویې پیل وکړئ له رنګه کولوڅخه وروسته خپل کارونه نورو ډلو ته وښیاست او په ټولګی کې یې د ننداري له پاره وځړوئ!

درسي کتابونه په پوهنې وزارت پورې اړه لري.
په بازار کې يې اخيستنه او خرڅونه په کلکه منع
ده. له سر غړونکو سره قانوني چلند کېږي.

کمپوز او ډيزاين:

مير محمد سهيل انصاري، حميدالله غفاري او رحمت الله غفاري
د تعليمي نصاب د پراختيا او درسي کتابونو د تاليف رياست د کمپيوټر د ډيپارټمنت غړي.

د کتاب د استهلاک دوره (۳) کاله.